

Klimata pārmaiņu mazināšanas politika un mērķi

1 Klimata pārmaiņu mazināšanas nozīme

- Kopš 1988. gada tika emitēts vairāk CO₂ emisiju nekā visā periodā no 1750. līdz 1988. gadam!
- Iedzīvotāju skaits, ekonomika un rūpniecība joprojām palielinās, tāpat palielinās arī SEG emisiju kumulatīvais līmenis
- Klimata pārmaiņu ietekme šajā mērogā nav paredzama
- Lielas pasaules teritorijas var kļūt cilvēkiem neapdzīvojamās

Attēls nr. 1: Piektdienas nākotnei, Avots: www.taz.de

➔ Ir nepieciešami nopietni klimata pārmaiņu mazināšanas pasākumi jau šodien!

2 ES Klimata rīcības

- 2000. gada jūnijs: uzsākta Eiropas Klimata Pārmaiņu programma (ECCP)
- Šodien: Galvenie klimata un enerģētikas mērķi ir noteikti
  - **2020. gada klimata un enerģētikas paketē**
  - **2030. gada klimata un enerģētikas ietvarā**
  - **2050. gada ilgtermiņa stratēģijā**
- 2020. gada janvāris: **Eiropas Zaļais kurss**
  - ES mērķis līdz 2050. gadam ir samazināt **SEG emisijas pilnībā!**
  - Oglekļa uztveršanas un uzglabāšanas ieviešana (CCS) nenovēršamām emisijām
  - Saglabāt globālās sasilšanas temperatūru **1,5°C** robežās, salīdzinot ar pirmsindustriāliem laikiem
  - Nodrošināt enerģētikas drošību un ilgtspējību, taisnīgu attīstību
- 2020. gada marts: **Eiropas Klimata Likuma** pirmais piedāvājums
- 2020. gada oktobris: **Eiropas renovācijas vilnis**
- 2020. gada decembris: **Jauns mērķis (55%) neto SEG emisiju samazināšanai līdz 2030. gadam.**

ES mērķi	2020	2018	2030	2050
SEG emisiju kopējais samazinājums (salīdzinājumā ar 1990. gadu)	20%	23%* (sasniegti)	40% ** 55% **	100%
Atjaunojamā enerģija	20%		32%	
Energoefektivitāte	20%		32,5%	

* / - Pirms mērķa pārskatīšanas 2020. gadā.

- **/ - Eiropas Komisijas priekšlikumā par Eiropas Klimata likumu 2020. gada martā tika ieteikts šo mērķi palielināt līdz 50 – 55%.
2020. gada 10. un 11. decembrī Eiropas Padome apstiprināja jaunu mērķi līdz 2030. gadam samazināt neto SEG emisijas ES par vismaz 55%.

2.1 Mērījumi

Finansiālais atbalsts:

- 20 % no ES budžeta tiek tērēti problēmu risināšanai, kas saistītas ar klimatu
- Starptautiska attīstības palīdzība klimata pārmaiņu novēršanai visā pasaulē
- ES Interreg projekti par CO₂ samazināšanu

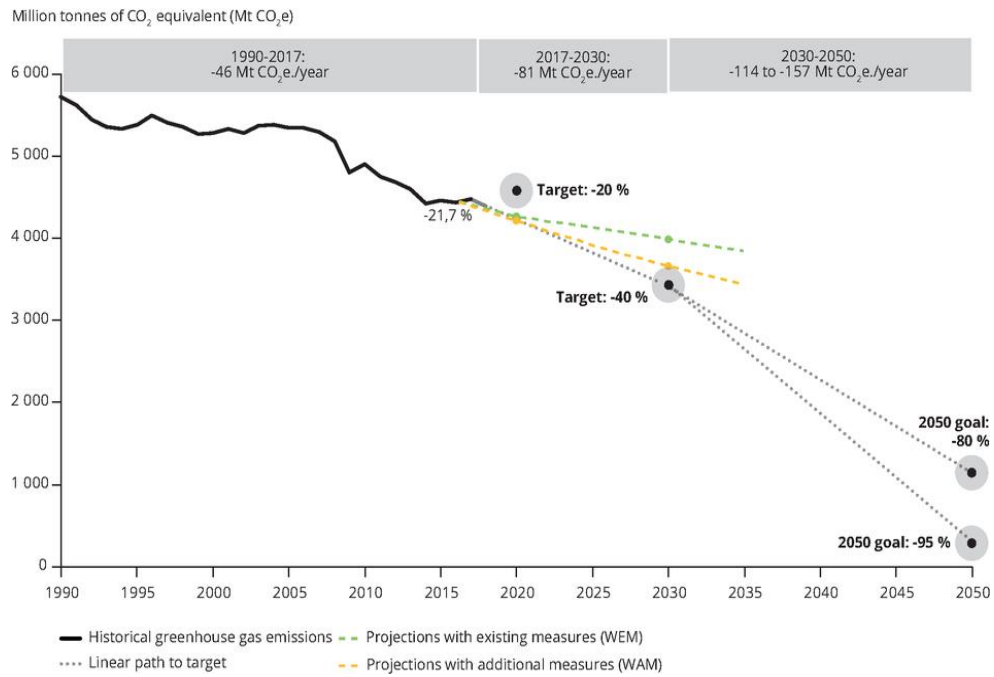
Regulējums:

- ES Emisiju Kvotu tirdzniecības sistēma (EU ETS)
  - ES mērogā, samazinot SEG no lielām enerģijas iekārtām, kā piemēram, spēkstacijām
- Dalībvalstu 'Samazinājuma dalīšanas lēmums'
  - Valstu mērķi attiecas uz citiem sektoriem, kā piemēram, celtniecības, transporta, lauksaimniecības
- Pienākumi dalībvalstīm atbalstīt atjaunojamus energoresursus un uzlabot energoefektivitāti ieviešot Nacionālos Enerģētikas un Klimata Plānus (NECPs)

3 Progress un tendences

- ES pārsniedza savu mērķi 23% SEG emisiju samazinājumu līdz 2018. gadam attiecībā pret 1990. gadu.
- Emisijas no ES ETS laika posmā no 2017. līdz 2018. gadam samazinājās par 4,1%, savukārt pārējās emisijas samazinājās par 0,9% pēc trīs gadu neliela kāpuma.
- Tiek prognozēts, ka dažās valstīs nepārsniegs 2020. gada mērķus, tajā skaitā arī Polija un Vācija.
- Esošās politikas no 2019. gada NECPs varētu novest pie 25% samazinājuma ESD (mērķis 30%).

- ➔ Lai tiktu sasniegti 2030. un 2050. gada mērķi, ir nepieciešams noteikt papildus pasākumus.

Atēls nr. 2: CO₂ emisiju progress un tendences, Avots: <https://www.eea.europa.eu/data-and-maps/indicators/greenhouse-gas-emission-trends-6/assessment-2>